

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2018

aruandeaasta lõpp: 31.12.2018

nimi: MTÜ Mondo

registrikood: 80260583

tänav a nimi, Telliskivi tn 60a/5

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 10412

e-posti aadress: mondo@mondo.org.ee

veebilehe aadress: www.mondo.org.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	30
Bilanss	30
Tulemiaruanne	31
Rahavoogude aruanne	32
Netovara muutuste aruanne	33
Raamatupidamise aastaaruande lisad	34
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	34
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	35
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	36
Lisa 4 Kasutusrent	36
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	36
Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	37
Lisa 7 Annetused ja toetused	41
Lisa 8 Tulu ettevõtlusest	41
Lisa 9 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	42
Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused	42
Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud	43
Lisa 12 Tööjõukulud	43
Lisa 13 Seotud osapooled	43
Lisa 14 Sündmused pärast aruandekuupäeva	44
Aruande allkirjad	45
Vandeaudiitori aruanne	46

MTÜ MONDO TEGEVUSARUANNE 2018

MTÜ Mondo on 2007. aastal asutatud vabaühendus, mille põhikirjalised eesmärgid on:

- a. looduskatastroofide ja inimtegevuse tõttu tekkinud inimkannatuste leevendamine rahvusvahelisel tasandil ja Eesti-siseselt;
- b. vaesuse ja haavatavuse vähendamine arengumaades jätkusuutlike ja kogukonnapõhiste meetmete abil;
- c. inimõiguste ja demokraatia kaitsmine ning inimestevahelise arusaamise ja rahu edendamine;
- d. Eesti avalikkuse teadlikkuse suurendamine rahvusvahelistest humanitaar- ja arenguprobleemidest ning nende lahendustest.

ME USUME, et stabiilne ja hooliv maailm on võimalik, kus kõigil on võimalus inimväärseks eluks. Me usume, et vahetu koostöö ja solidaarsus arengumaade kogukondadega on võti vaesuse leevendamiseks ja inimeste heaolu suurendamiseks.

ME SEISAME rahvusvaheliste humanitaarprintsiipide, demokraatlike põhimõtete, inimõiguste kaitse, inimväärikuse ja sotsiaalse võrdsuse eest.

ME AITAME inimesi kriisiolukordades, loome püsivaid ja uuenduslikke lahendusi koostöös puudust kannatavate inimestega nende iseseisvaks toimetulekuks. Aitame oma võimete kohaselt, õigeaegselt ja vajaduspõhiselt.

ME JAGAME maailmahariduse abil teadmisi sellest, kuidas üleilmsed probleemid mõjutavad üksikisiku, kogukonna ja ühiskonna igapäevaelu ning kuidas igaüks saab mõjutada maailma. Pakume võimalikke lahendusi ja kaasame ekspertidest vabatahtlikke meie tegemistesse partnerriikides.

2018. aastal oli ühingul seitse liiget, kolmeliikmeline juhatus ja kuueliikmeline nõukogu. Struktuuri järgi on MTÜ Mondol kolm laiemat tegevusvaldkonda: 1) arengukoostöö, 2) humanitaarabi, 3) maailmaharidus. Samuti tegeleb Mondo kahe olulise peamisi tegevusvaldkondi toetava teemaga: sotsiaalne ettevõtlus ja vastutustundlik tarbimine. 2016. aastal asutas Mondo sotsiaalse ettevõtte tütarettevõtte Mondo Crafts OÜ. Mondo tegevus oli 2018. aastal rahastatud projekti-põhiselt. Aasta jooksul lõpetati 14 projekti, algatati 14 uut projekti, käimasolevaid projekte oli 4. (vt. Lisa 6)

Järgnev tegevusaruanne kirjeldab MTÜ Mondo põhilisi tegevusi 2018. aastal nii partnerriikides kui ka Eestis.

NGO Mondo is a civil society organization established in 2007.

It works in three areas: development cooperation, humanitarian aid and global education. Its main activities involve education and health and improving the economic livelihoods of the most vulnerable people and communities in the world. Two sets of activities – the promotion of social business and responsible consumption – support the main activities. Mondo is a project-based organisation with about 15 employees in Estonia and at least one local partner in each of its target countries. In 2018 Mondo activities were funded by governmental sources such as Ministry of Foreign Affairs, Ministry of Education and Research (65%), European Commission (24%) and private donations (5%) and other sources (2%).

In the field of development cooperation, NGO Mondo runs a Child Support Program in Ghana, Kenya and Myanmar with over 230 children attending school in 2018, supported through private funding from Estonia. Plans to extend support to Uganda were set for the next year. In East Ukraine 25 local schools with over 6500 students benefited from the educational program Mondo runs for the promotion of human rights and democracy education. In 2018 Mondo continued to work with Tallinn Health Care College to offer an online training course to local midwives in rural Afghanistan. 36 professional midwives graduated from the e-course, delivered health and hygiene lectures to 270 local school girls in Faryab province and set up a phone call center for free consultations on reproductive health. 20 latrines were constructed in the provincial center of Andkhoy. 2018 was the seventh year that Mondo supported a girls school in Jalalabad to offer education to over 250 children of victims of war in Afghanistan.

In the field of economic livelihood, Mondo strengthened the womens business cooperatives set up in previous years in rural Ghana, Kenya and Uganda by offering skills trainings, product improvement and access to new markets for over 330 women in total in basket weaving, shea butter production, tailoring, poultry and agricultural business. Four EU Aid Volunteers were deployed to work directly with the women cooperatives.

2018 saw the largest number of EU Aid Volunteers deployed by Mondo to Ghana, Kenya, Uganda and Ukraine helping to implement the development goals set by Mondo and its local partners.

Humanitarian aid delivered by NGO Mondo focuses mostly on education in emergencies. In 2018, we supported more than 1000 young Syrian refugees and more than 100 grownups through trainings. In Jordan, 494 youngsters completed computer, football and agriculture courses in Zaatari and Azraq refugee camps. In Turkey, 250 children and youth participated in classes and activities in Small Projects Istanbul. In cooperation with Tahaddi Center in Lebanon, we offered education to 268 children who do not have access to school. We also offer psychotherapy and livelihood courses for families.

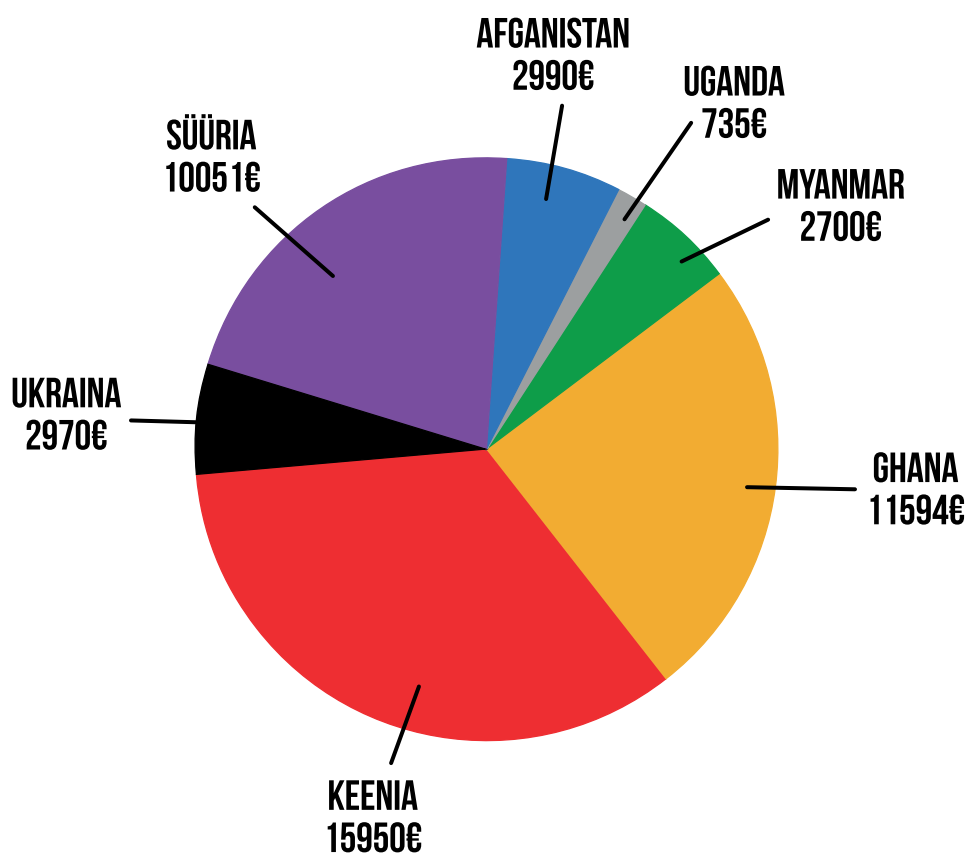
In Eastern Ukraine, we cooperated with schools and medical centres in the conflict region, offered individual counselling to victims of torture and offered psychosocial activities in the crisis area. We also improved the toilet facilities in 4 schools in the crisis area.

In 2018 Mondo, in cooperation with Tallinn University, began offering a Digital Competencies course for refugee youth. The developed competencies and new skills help the refugees to integrate better in their new home. The courses encourage youth to take their future in their own hands. The programme was piloted in Jordan, Lebanon, Syria and Uganda. In total, 88 youth participated in the pilot phase.

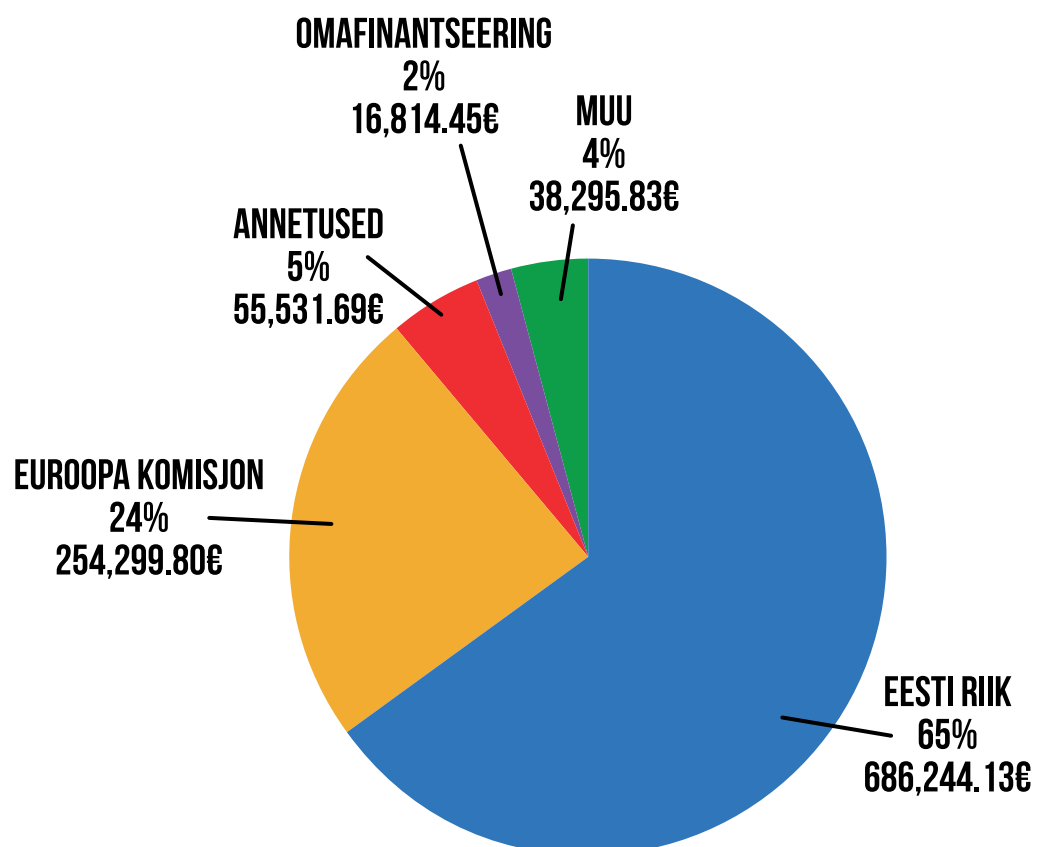
Mondo's Global Education Center exists to support schools, teachers, youth workers and youth in raising awareness and taking action on global issues like human rights, climate change, global poverty and access to education. In 2018–2020 the focus of our work is on the rights of women and children. In 2018 we translated and published Taksvärkki's educators manual "Right to be a child" and started the work on a compilation of lesson plans based on the lives and achievements of inspiring women from around the world. Mondo continues to coordinate UNESCO Associated Schools Network, which merged with the Baltic Sea Project schools in 2018 and now joins 45 schools.

In total 5 training courses for educators with 130 participants from Estonia and neighbouring countries were carried out in 2018. 221 films were borrowed from our documentary movie collection, viewed by at least 2735 youth. The UN simulation was participated by 150 youth and teachers. Mondo's team, volunteers and experts gave 92 hours of global education classes in our centre and in schools around Estonia. 12 schools registered for the Global Education Week competition. 7 study trips were carried out to Georgia, Kenya, Namibia, Germany, Czech Republic, Belgium and Finland.

Kasutatud annetused riikide kaupa 2018

Mondo rahastus 2018

SISUKORD

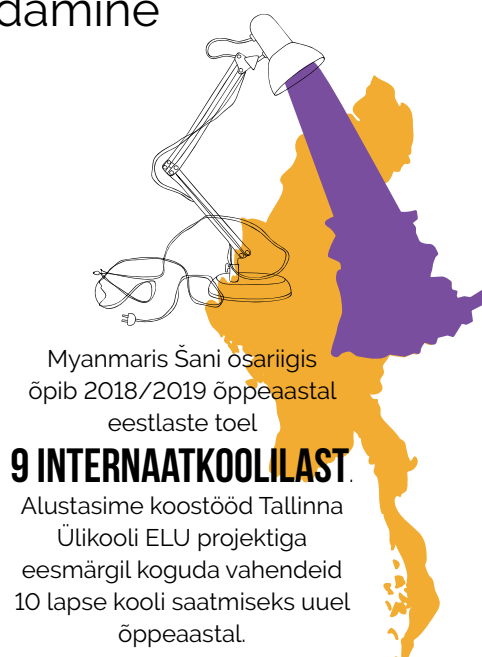
<u>MONDO MAAILMAS: ÜLEVAADE ARENGUKOOSTÖÖ TEGEVUSTEST</u>	7
<u>LASTELE HARIDUSE ANDMINE JA HARIDUSE KVALITEEDI PARANDAMINE</u>	7
<u>Naiste ja tüdrukute tervisehariduse edendamine Põhja- ja Ida-Afganistanis</u>	9
<u>Ukraina</u>	10
<u>NAISTE JA ERIVAJADUSTEGA INIMESTE MAJANDUSLIKU TOIMETULEKU SUURENDAMINE</u>	11
<u>VABATAHTLIKE EKSPERTIDE RAKENDAMINE ARENGUKOOSTÖÖS</u>	13
<u>Euroopa Liidu humanitaarabi vabatahtlikud</u>	13
<u>MONDO MAAILMAS: ÜLEVAADE HUMANITAARABI TEGEVUSTEST</u>	15
<u>HARIDUSKLASTER</u>	17
<u>Ukraina kriisipiirkond ja sisepõgenikud</u>	17
<u>Digiõpe</u>	18
<u>MONDO EESTIS: ÜLEVAADE MAAILMAHARIDUSLIKEST TEGEVUSTEST</u>	20
<u>MAAILMAHARIDUSKESKUSE KOOLITUSED JA SEMINARID</u>	20
<u>UNESCO ÜHENDKOOLIDE VÕRGUSTIK EESTIS</u>	23
<u>ÕIGLANE KAUBANDUS, VASTUTUSTUNDLIK TARBIMINE JA SOTSIAALNE ETTEVÕTLUS</u>	25

ÜLEVAADE ARENGUKOOSTÖÖ TEGEVUSTEST

MTÜ Mondo alustas arengukoostööga 2009. Aastal, mil tegime algust laste toetusprogrammi ja sõpruskooliprojektiga Põhja-Ghanas Kongo külas. Samad tegevused laienesid 2010. aastal Keeniasse Shianda külla. 2011. aastal alustasime erivajadustega inimeste sotsiaalse ettevõtluse arendamisega Uganda pealinnas Kampalas ja tüdrukute hariduse ja naiste toimetuleku toetamisega Põhja- ja Ida-Afganistanis. 2013. aastal alustasime arengukoostööga Aasias, šani-aladel Birmas, kus keskendusime koolihariduse kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamisele. Kolm aastat tagasi alustasime pikema mõjuga arengukoostööd ka sisepõgenike õiguste huvikaitses ning haridus- ja sotsiaalpsühholoogiliste tegevuste elluviimises Ida-Ukrainas.

MTÜ Mondo peamised arengukoostöö sihtrühmad on puudustkannatavad lapsed ja orvud, lesknaised ning erivajadustega inimesed. Põhilised tegevussuunad on haridus, tervishoid ja meie sihtrühmade majandusliku toimetuleku parandamine. Kuni 2013. aastani rahastasime tegevusi eelkõige eraannetuste abil, 2014. aastast alates oleme saanud haridus- ja toimetulekutegevustele Ghanas, Keenias ja Ugandas toetust ka Eesti arengukoostöö vahenditest. 2018. aastal arendasime jõudsalt edasi Mondo sotsiaalset ettevõtlust kogukondade toimetuleku toetuseks ning jätkusid Eesti erialaekspertide lähetused Mondo sihtriikidesse sh Euroopa Liidu Humanitaarabi Vabatahtlike programmi vahendusel

Lastele hariduse andmine ja hariduse kvaliteedi parandamine

Ukrainas Luganski oblasti

4 KOOLI

sai toetust kätepesu jt sanitaartingimuste parandamiseks, seitse kooli varustati vahenditega, mida kasutatakse aktiivsete vahetundide ning

11 KOOLI

teadusainete sisutamiseks.

Täname suurannetajat Innove SA. Mondo Ukraina kriisipiirkonna haridusprogrammist võtab osa

25 KOOLI

milles õpib kokku 4300 õpilast.

Uganda pealinna Kampala lähisel asuv Kikooba põhikool sai toetust, et uuest kooliaastast sisse seada kooli internaat

20–30 LAPSELE

kes elavad koolist kaugel ja ilma õõbimiseta koolis käia ei saaks.

Afganistanis Jalalabadis asuvas Fatima Zahra tüdrukutekoolis valmis Eestist kogutud annetuste abil kaks uut klassiruumi, kus saavad õppida

70 LAST

Klassides viiakse läbi matemaatika, puštu keele, kunsti ja islamiõpinguid. Juba seitsmendat aastat jätkame selle kooli ülalpidamist, et anda piirkonna

265 TÜDRUKULE

võimalus hariduse omandamiseks. Täname suurannetajat NanoID OÜ.

Keenias Shianda külas sai värske põranda klassiruum Rise and Shine erikoolis, kus kevadel viisid suure hügieenikampaania läbi Mondo ja kohaliku Punase Risti vabatahtlikud. Nende pühendunud töö tulemusena said üle kaheksa lapse jalad puhastatud liivakirbu munadest. Samuti said lapsed jalga sokid ja kingad, mis aitavad seda piirkonnas laialt haigusi tekitavat putukat eemale peletada. Jalatsid osteti ja põrand betoneeriti Eestis kogutud annetuste abil.

Süürias asuvas Latakia linnas lõpetas

24 NOORT

Eestis välja arendatud digiõppekursuse. Nii igapäevaasokuseid kui ärilist mõtlemist arendavat kursust veavad eest Tišreeni ülikooli karjäärikeskus ning MTÜ Mondo. Koolitusprogrammis osalesid 10.–11. klassi noored, kes on Latakiasse liikunud teistest, vähem turvalistest Süüria linnadest või pärinevad ümberkaudsetest küladest, kus noortel internetile ja arvutiõppele ligipääs raskendatud. Digioskuste kursusega tutvustame noortele vahendeid, kuidas interneti abil võtta oma tuleviku ülesehitamise enda kätte. Õppe aluseks on koostöös Tallinna Ülikooliga välja arendatud Mondo digipädevuste programm. Mondo Süüria humanitaarabitegevuste käivitamist toetas Helle Randami Fond.

NAISTE JA TÜDRUKUTE TERVISEHARIDUSE EDENDAMINE PÕHJA-JA IDA-AFGANISTANIS

Mondo on ellu viinud laste ja naiste hariduse ja toimetuleku toetusprojekte alates 2011. aastast. Neljandat aastat toetab Mondo Afganistani maapiirkondade naiste parimat sünnitusabi ja terviseharidust tüdrukutele. 2018. aastal jätkus Mondo koostöö Tallinna Tervishoiu Kõrgkooliga, et anda Põhja-Afganistani ämmaemandatele täiendõpet. 8 kuulise koolituse läbis 36 Faryabi provintsi ämmaemandat, kes viisid läbi tervisekasvatuslikke loenguid kohalikele koolitüdrukutele ja osalesid provintsi ainukeses meditsiini koolis avatud nõuandekeskuse töös. Koolituse lõpus korraldati õppevisiit Kabuli, mille raames toimus ka pidulik lõputseremoonia videosilla vahendusel samal ajal nii Tallinnas kui Kabulis. Andkhoys kursuse lõpetanud ämmaemandad on saanud võimaluse osaleda AMA töös ning YenghiShadaab kool integreeritud riikliku õppekavaga.

Faryabi provintsi keskuses Andkhoys avati 2018. aastal naiste tervise teemaline nõuandeliin, millele esimese nelja kuu jooksul helistas 284 naist vanuses 18–35. Foto: TSCO

Tervisekasvatuslikke loenguid sai üle 270 tüdruku viies erinevas kohalikus koolis. Teemadest kajastati tervislikku toitumist raseduse ajal, naise reproduktiivtervist, pereplaneerimist, hügieeniteemasid ja vastsündinud eest hoolitsemist. Foto: TSCO

2018. aastal valmis Faryabi provintsis Andkhoy linnas 20 uut välikäimlat, kus kasutusel jooksev vesi ja eraldi ruumid naistele ja meestele. Andkhoy haigla juurde rajatud välikäimlat hindavad väga haigla patsiendid, kelle siiani puudus võimalus arsti visiidile tulles haiglas tualetti kasutada. Alates 2013. Aastast on Mondo toel Põhja-Afganistani koolide juurde ja külakeskustesse rajatud üle 100 käimla. Foto: TSCO

UKRAINA

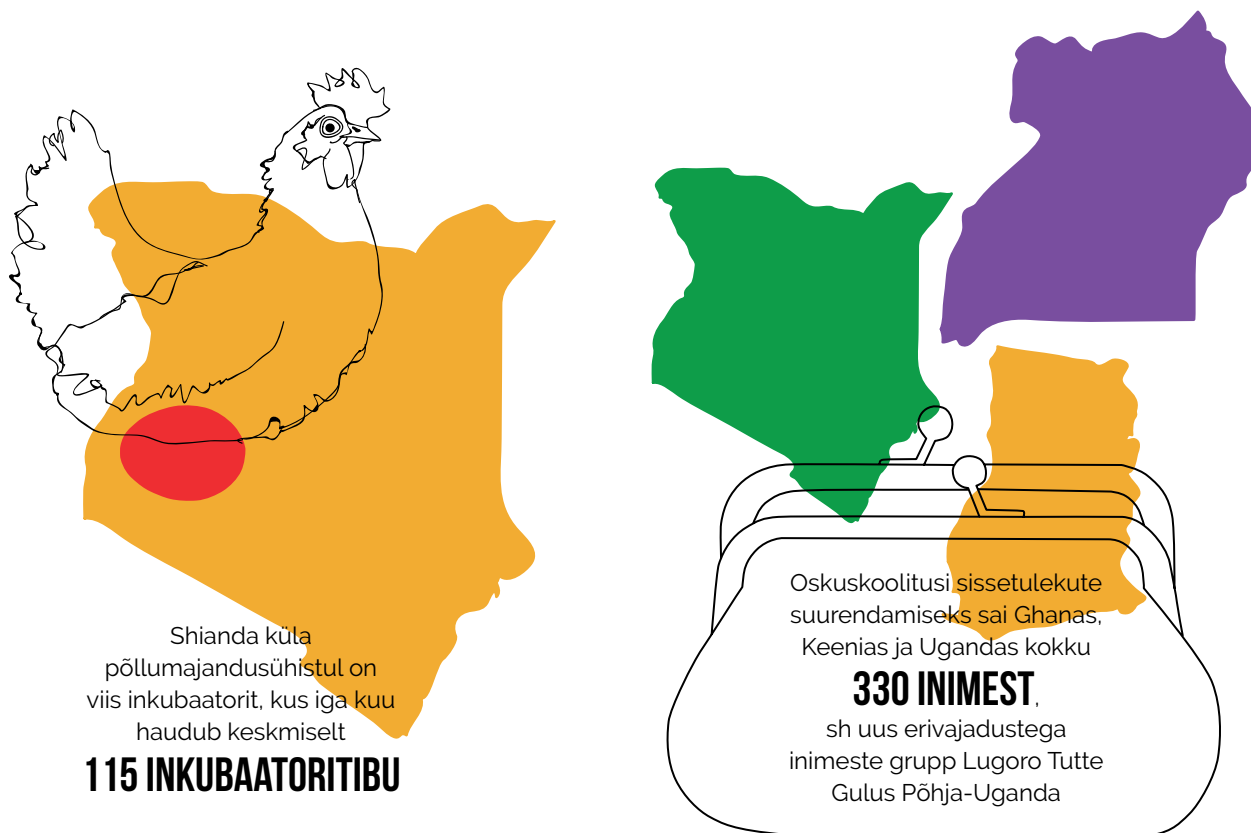
Ukrainas jätkus töö kriisipiirkonna haridusvõrgustikuga, kuhu kuulub 25 kooli, milles õpib üle 6500 lapse. Haridusprogrammi raames on tõusnud Ukraina õpetajate praktiline teadlikkus demokraatia ja inimõiguste teemadel. Haridusvõrgustiku koolid saavad olla eeskujuks ja mentoriteks teistele Luganski oblasti koolidele. Kohalikus kontekstis on väga hästi tööle läinud õpilaste ÜRO simulatsioonid, arvamusfestivalid koolides ja IKT vahendite kasutamine. Mondo töö Ukrainas on võimaldanud Eesti õpetajatel jagada valdkonna kogemusi Ukraina kolleegidega. Samuti on 11 Ukraina haridustöötajat saanud käia Eestis õppereisil. Lisaks töötasime välja aktiivsete vahetundide õppematerjalid koolidele ning maailmaharidusliku sisuga arengukoostöö teataja.

Ukrainas toimusid eestkostetegevused sisepõgenike õiguste kaitseks ja juba teist korda korraldasime kriisipiirkonnas arvamusfestivali, millest võttis osa üle 1500 ukrainlase. Kevadel toimus ka Ilmar Raagi osalusel Kiievi Eesti suursaatkonnas Ukraina ajakirjanikele ja kodanikeühenduste pressiesindajatele suunatud arutelu ajakirjanduslikest standarditest ja eetikast sõjalises konfliktis ja poliitiliselt muutlikel aegadel. Arvamusfestivalid Ukrainas on sammuks demokraatliku suhtluskultuuri väärtustamise poole. Foto: Aleksandr Volachanskiy

Naiste ja erivajadustega inimeste majandusliku toimetuleku suurendamine

2018. aastal jätkasime Mondo poolt loodud naiste ettevõtlusühistute tugevdamist Ghanas, Keenias ja Ugandas. Ghana korvipunujate ühistu majale valmis juurdeehitus korvide hoiustamiseks, maja on julgestatud ja päikesepaneeliga varustatud, rajatud on välikäimla. Kongo külas asuv ühistu laienes naaberkülla Yakotisse, koolitades seal välja 10 uut punujat. Shea-või tootmisühistu soetas keskkonnasäästlikumad pliidid ja rajas 1000 istikuga puukooli. Ühistu naised said koolitusi seebi valmistamiseks ja sheavõi kvaliteedi tõstmiseks. Keenias sai naiste õmblustöököda täiendava sisse-seade ja põllumajandusühistud rajasid Mondo abil kanalaid ning teenisid regulaarset sissetulekut inkubaatoritibudest. Ühistud tegid jõudsalt võrgustikutööd: shea-või tootmisühistu sai Shea Network Ghana liikmeks, Kampala Disabled Initiative grupp registreeriti ametlikuks organisatsiooniks. EU AID Volunteers programmi raames saatis Mondo oma partnerite juurde 2018. aastal kuus vabatahtlikku, kellest neli töötasid otseselt naisteühistute juures. Vt nt. [Video](#) Jasmin Sanderist EU AID Volunteer programmi vabatahtlikust, kes töötas Kongo küla naisteühistutega või Enrico Barone [video](#) Ugandas tehtud tööst.

Mais külastas Eestit Kampala Disabled Initiative juht ja õmbleja Olivia Naava. Visiidi käigus tutvus ta Mondo tööga, külastas Eesti Puuetega Inimeste Koda (pildil) ja Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskust. Olivia külaskäigust sai alguse koostöö Astangu Rehabilitatsiooni Keskuse ja Uganda erivajadustega inimeste vahel. Lugoro Tutte erivajadustega inimeste grupp Gulus valmistab tekstiilist mänguloomakeste kestasid, mida täidavad ja viimistlevad Astangul töötavad inimesed. Olivia sõnul sai ta oma esimeselt välisreisilt väärtusliku teadmise euroopalikust töökultuurist ja ootustest toodete kvaliteedile. Mitmed avalikud esinemised ja kohtumised andsid esimest korda välisreisil olnud ratastoolis naisele enesekindlust. "Nagu igal inimesel, on ka mul oma unistused," räägib Olivia tulevikuplaanidest. "Ma tahaksin koguda raha oma maja jaoks, sest praegu me üürime kodu. Mul on nüüd laps ja ma tahan pakkuda oma lapsele paremat elu, kui mul endal oli. Koos mehega loodame ja palvetame, et meie pere oleks õnnelik. Mu elus on lootust ja mul on oma sihid." Vaata Mondo kodulehel ka [videot Oliviast](#). Foto: Riina Kuusik-Rajasaar

Vabatahtlike ekspertide rakendamine arengukoostöös

Rohkem kui 45 Eesti eksperti on toetanud Mondo arengukoostööd vabatahtlikena, mis on jätkuvalt üheks meie peamiseks strateegiliseks tegevussuunaks.

Välisministeeriumi toel lähetasime 2018. aastal kaks vabatahtlikku Myanmar, Shani ja Kachini piirkondadesse. Peamine eesmärk oli toetada mõlemat kohalikku partnerit Euroopa Liidu humanitaarabi vabatahtlike algatuse sertifitseerimisprotsessi lõpuleviimisel. Shani piirkonnas nõustas Eesti ekspert kohalikku partnerit emakeelse kooli-haridussüsteemi arendamisel ning toimiva mitmekeelse haridusvõrgustiku loomisel.

EUROOPA LIIDU HUMANITAARABI VABATAHTLIKUD

2018. aasta oli MTÜ Mondo vabatahtlike lähetuste rohkeim aasta – esimese Eesti organisatsioonina saatsime Euroopa Liidu humanitaarabi vabatahtlike projekti raames abikäsi Ghanasse, Keeniasse, Ugandasse ja Ukrainasse. 2018. aastal toimusid konkursid 19 vabatahtliku positsioonile. Vabatahtlike lähetused kestavad 6–12 kuud, programm keskendub erialaekspertide lähetamisele ning kandideerimisvõimalus on kõigil Euroopa Liidu kodanikel. Seega lähetasime näiteks Saksamaalt pärit sotsiaalse ettevõtluse eksperdi Ghanasse, prantsuse psühholoogi Ukrainasse, Ungari kogukonna arendaja Keeniasse ning eesti disaineri Ugandasse. Lisaks lähetasime veel järgnevate valdkondade vabatahtlikke: õpetajad, sotsiaalse ettevõtluse edendajad, juriidiline nõustaja, toitumisenõustajad, medõed. 19 positsioonile osutusid valituks järgmiste rahvuste esindajad: Prantsusmaa, Itaalia, Saksamaa, Holland, Ungari, Eesti, Rumeenia, Kreeka, Bulgaaria, Soome, Belgia. Lähetatud vabatahtlikud kajastavad oma tegemisi jooksvalt Mondo instagramis: www.instagram.com/mondoeesti.

Esmakordselt niivõrd suure hulga vabatahtlike lähetamine on olnud hea väljakutse, mille käigus on Mondo välja arendanud ühtse vabatahtlike lähetamise süsteemi, dokumentatsiooni ning ettevalmistus- ja haldamise protsessi, mis võimaldab edaspidi lihtsamini ja kvaliteetsemalt lähetada suuremat hulka vabatahtlikke. Tänu stabiilsemale ja suuremale lähetuste arvule on tihenunud ka koostöö partnerorganisatsioonidega, koostöö kvaliteet on paranenud ning on olnud võimalik teha rohkem visiite oma partnerorganisatsioonide juurde.

[Vaata videot](#) Mondo lähetatud prantslanna Marine Houmeau tööst Keenias, Shianda külas.

Saksamaalt pärit sotsiaalse ettevõtluse arendaja Jasmin Sander vabatahtlikuna Kongo külas Ghanas, kus ta toetas korvipunujate ja sheavõi valmistajate ühistute kvaliteediarendust ja turundamist.

ÜLEVAADE HUMANITAARABI TEGEVUSTEST

Ehkki sõjad ja nende põhjused on erinevad, on suur osa maailma pagulasi sarnaste raskuste ees: pered elavad allpool vaesuspiiri, toitu napib ja lapsed ei käi koolis. Paljud pered peavad müüma oma kodumaal oleva vara, et igapäevakulutusi katta. Kui vaesus väga suureks läheb, võib see sundida kaaluma isegi nii raskeid otsuseid nagu lapsabielud või lapstööjõud. MTÜ Mondo Kriisifond pakub sõja eest pagenutele ja kriisis kannatanutele tuge loomaks endale elamisväärsed tingimusi, kuni konflikt lõppeb. Näiteks toiduabi ja hügieenipakke peredele, võimalusi jätkata kooliteed ja sporditegevusi lastele, keele- ja arvutikoolitusi noortele ja naistele, psühholoogilist ning meditsiinilist tuge. Mondo on tänaseks humanitaarabiga toetanud tuhandeid Süüria naaberriikidesse pagenud sõjapõgenikke ning sisepõgenikke Ukrainas ja Süürias, samuti Kongo Demokraatliku Vabariigi pagulastele Ugandas.

18 medpunkti said
**RAVIMEID JA
MEDITSIINISEADMEID**

Toetasime 25 kriisipiirkonna
haridusprogrammi kooli

**TEHNIKA JA
ÕPPEVAHENDITEGA**

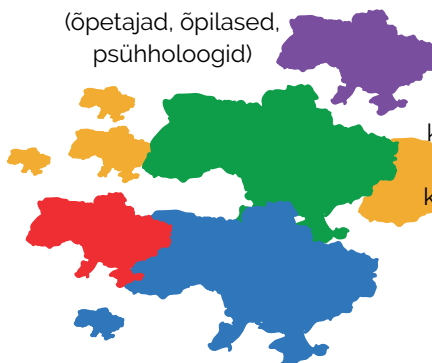
(aktiivsed vahetunnid,
teadusklasside sisustus,
spordivarustus, juriidiline tugi)

294 Luganski oblasti elanikku
osalesid Jarõna llo

KUNSTITERAAPIATES

(õpetajad, õpilased,
psühholoogid)

29 PSÜHHOLOOGI

koolitatud kunstiteraapia
meetodi kasutamiseks
koolides ja töös noortega

Maghda¹ on 7 lapse ema. Tema ja Hassan on olnud 16 aastat abielus. Nende peres on 4 poega ja 3 tütart: Zahra (15), Abeer (13), Ahmad (12), Najwa (10), Omar (7), Sameer (5) ja Yousef (2). Perekond põgenes Süüriast Liibanoni ja elavad nüüd Hay El Gharbe slummis. Enne sõda oli neil maja, aias kasvasid nad puu- ja juurvilju. Hassanil oli töö. Nad olid õnnelikud ja eluga rahul. Siis tuli nende kodukohta ISIS ja neil tuli põgeneda. ISIS võttis neilt kõik väärtusliku. Peale nende lahkumist sai nende maja pommitabamuse. Peale külast põgenemist liikus pere ühest Süüria piirkonnast teise, kuni lõpuks otsustati 3 aasta eest põgeneda üle piiri Liibanoni. Maghda sõnul on need olnud rasked aastad.

Hassanil on seljavigastus ja ta ei saa töötada. Maghda üritab tööl käia, aga ta on tihti haige ja see on tema jaoks raske. Ta ei saa kodust kaugele minna, sest ta peab laste eest hoolitsema. Maghda töötab oma üürileandja majas koristajana ja teenib 3,5 dollarit päevas, aga see raha ei kata isegi 200-dollarilist kuuüüri. Seetõttu on nende vanim poeg Ahmad, kes on kõigest 12-aastane, pidanud kooli pooleli jätma ja aitab perele raha teenida.

Maghda pere on saanud Tahaddi keskuselt (Mondo koostööpartner Liibanonis) palju tuge. Nad on saanud pesumasina, pliidi toidutegemiseks, madratsid ja igakuiseid toiduvautšereid. Kolm nende lastest õpivad Tahaddi keskus. Viimased 2 kuud on pere saanud ka üüritoetust, tänu sellele on Ahmad saanud koolis käia ja ei pea töötama.

Enne Tahaddi keskuse toetust ei olnud Maghda perel tihti toidu ostmiseks raha. Naabrid tõid neile mõnikord toitu, teinekord käis Hassan restoranidest ülejääke kerjamas. Tahaddi igakuised toiduvautšerid aitavad Maghdal osta bulgurit, õli ja muid põhilisi toiduaineid. Maghdale meeldib süüa teha ja ta on õnnelik, kui saab lastele sooja toitu valmistada. Ta on ka väga tänulik pesumasina eest, sest varem pesi ta riideid külmas vees, mis eriti talvel kahjustas ta käsi. "Tahaddi keskus on meid päästnud!" ütleb Magda. Tema sõnul on isegi väikestel lahetel tegudel nende elule suur mõju. Ta saab tuge sellest, et keegi tema eest hoolitseb. Maghda soovib, et kõik ta lapsed saaksid hariduse. Ta unistab sellest, et ta lapsed sööksid hästi ja ei oleks näljased. Foto: LSESD

1 Pere privaatsuse kaitseks on nimed muudetud ja pilt on illustratiivne.

Haridusklastar

Kokku toetasime enam kui 1000 Süüria pagulasnoort ja enam kui 100 täiskasvanut on saanud täienduskoolitust. Jordaaniais läbis arvuti-, jalgpalli- ja põllumajanduskursused kokku 494 noort Zaatari ja Azraqi pagulaslaagris. Türgis õpib Small Projects Istanbul keskuses 250 last ja noort vanuses 3–20. Toimuvad keeletunnid (inglise, araabia, türgi), matemaatika ja bioloogia tunnid ja kodutööde tugi, samuti arvutitunnid. Enam kui 40 naist saab kasu keskuse sotsiaalsest ettevõtlusest. Liibanoni Tahaddi keskuses õpib 268 last, kel puudub ligipääs tavakoolile. 101 last said tuge tavakooliga liitumisel. 50 inimest sai kokku 428 psühhoterapiaseansi. 21 peret said erakorralist kriisiabi. 86 inimest osales õmbluskoolitusel, keele- või arvutikursustel.

UKRAINA KRIISIPIIRKOND JA SISEPÖGENIKUD

Ukrainas tegime Eesti Välisministeeriumi eraldise raames koostööd kriisipiirkonna medpunktide ja koolidega, toetasime lastele ja naistele suunatud üritusi, pakkusime individuaalset abi piinamisohvritele ning nende peredele ja viisime läbi kriisipiirkonnas sotsiaalpsühholoogilisi tegevusi. Lisaks parandasime annetuste eest neljas kriisipiirkonna koolis sanitaartingimusi tualettruumides ning kätepesuvõimalusi koolisööklate juures.

Aktiivsed vahetunnid Ukraina koolides õues ja toas toetavad laste sotsiaalseid oskusi ning loovad igapäevast rõõmu. Foto: Kelli Seiton

DIGIÕPE

Alustasime digikursustega sõjapõgenikele Süürias, Jordaania ja Ugandas

2018. aastal alustasime Tallinna Ülikooli ja Mondo koostöös välja arendatud digioskuste programmi õpetamist erinevates pagulaslaagrites. Uued teadmised aitavad pagulastel uues ühiskonnas paremini kohaneda ja olla tööturul konkurentsivõimelisemad. Kuigi paljud noored vaesemates riikides või kriisipiirkondades oskavad mobiiltelefone ja sotsiaalmeediat kasutada, puudub neil tihti arusaam, kuidas veebis leitud materjale katkenud haridustee korvamiseks kasutada. Digioskuste kursusega tutvustame noortele vahendeid, kuidas interneti abil võtta oma tuleviku ülesehitamise enda kätte. Kokku osales pilootprogrammis 88 noort.

Mondo eestvedamisel koolitasid Eesti eksperdid Linda Helene Sillat, Jane Muts, Gleb Maltsev, Enrico Barone ja Jaanus Sakkis välja õpetajate meeskonnad, kes õpetavad kursust kriiside eest põgenenud noortele nii Süürias, Jordaania kui Ugandas. Kuna põgenike taust ning varasemad oskused on paljusi erinevad, on programm vastavalt kohalikele oludele kohandatud. Nii näiteks õppisid Liibanonis koolitusel osalenud õpetajad ka idufirmadele omast mõttemaailma ja esinemiskunsti ning "hackathoni" formaati. Ugandas toimunud koolitusel räägiti aga lisaks oma seadmete turvalisusest, riigis levivatest internetipettustest ning ka nutitelefoniga oma käsitööst tootefotode tegemisest.

Digipädevuste kursus oli Mondo jaoks ka esimene humanitaarabitegevus Süürias. Latakia linnas toimunud koolitusprogrammis osalesid 10.–11. klassi noored, kes on linna pagenud ebaturvalisematest Süüria piirkondadest või pärinevad ümberkaudsetest küladest, kus noortel internetile ja arvutiõppele ligipääs raskendatud.

16-aastane Diana Alkasha on 11. klassi tüdruk Süüriast, kes lõpetas Mondo digioskuste kursuse. "Olen väga õnnelik, et sain programmis osaleda. Ma saan uusi oskusi kasutada oma õpingute jätkamiseks. Mu unistus on saada IT-alane kõrgharidus ja teha rahvusvahelist karjääri."

ÜLEVAADE MAAILMAHARIDUSLIKEST TEGEVUSTEST

MTÜ Mondo maailmahariduslike tegevuste eesmärk on toetada koole, õpetajaid, noorsootöötajaid ja noori globaalsete teemade käsitlemisel. Seisame kõikjal maailmas silmitsi keskkonna-, ebavõrdsuse-, rände-, poliitika- jm alaste väljakutsetega. Nende suurte teemade üle arutlemine aitab mõista üleilmseid sõltuvussuhteid, arendada empaatiat ja solidaarsustunnet ning toetada inimõiguste austamist ühiskonnas. Maailmahariduslikus töös oleme inspireeritud Mondo praktilisest kogemusest arenguriikides ning toome selle kaudu globaalsed väljakutsed Eesti inimestele lähemale ja konkreetsemaks. Suurema raamistikuna juhindume oma töös ÜRO Kestliku Arengu Eesmärkidest.

Juba viiendat aastat tegutseb Telliskivi Loomelinnakus Maailmahariduskeskus, kus Mondo korraldab avalikke üritusi ja koolitusi. Keskuses töötab temaatiline raamatukogu ja saab laenutada näitusi. Keskuse digitaalsed materjalid, erinevad õppematerjalid ja dokfilmikogu, on laenutamiseks üleval veebilehel maailmakool.ee.

Maailmahariduskeskuse koolitused ja seminarid

2018.–2019. aastal keskendume maailmahariduses naiste ja laste õigustele. Sellele teemale pühenduvad koolide maailmapäevad ning värskendamisel on erinevad maailmahariduslikud materjalid. Koostöös Kodanikuhariduse Keskusega on koostamisel kogumik ja õppematerjal inspireerivatest naiste ja laste lugudest, mis ilmub 2019. aastal.

2018. aastal jätkusid mitmed Maailmahariduskeskuse traditsioonilised kursused ja seminarid, nagu kuuepäevane süvaõppekursus, millest seekord võttis osa **22 õpetajat** üle Eesti, sh mitmed loodusainete õpetajad.

Haridustöötajad leiavad järjest enam inspiratsiooni ja kasu suhtlusest kolleegidega naaberriikidest, nii tõi rahuhariduse talvekool Pärnus kokku **ligi 40** koolitajat, õpetajat ja noorsootöötajat Eestist, Lätist, Soomest ning Norrast. Kolme päeva jooksul vahetasid osalejad omavahel parimaid praktikaid ja levinud murekohti, mis puudutavad rahu- ja maailmaharidust. Koolituse tulemusena sündis parimate praktikate ja

meetodite mitmekeelne [kogumik](#). Ka enne kooliaasta algust toimuv kolmepäevane maailmahariduse suvekool oli seekord koos Läti kolleegidega, osales **30 õpetajat**.

Novembrikuus toimus UNESCO ühendkoolide võrgustiku **õpetajate õppereis** Soome, kus tutvuti Rahuhariduse Instituudi tegevusega, Helsingi ja Oulu üldhariduskoolide õppetööga ning külastati Oulu ülikooli maailmahariduse õppetooli.

Aasta jooksul on Mondo töötajad käinud ennast koolitamas rahuhariduse teemal Gruusias, inimõiguste teemal Prahast ning UNESCO ühendkoolide võrgustiku uus koordinaator Viktoria Rudenko kohtus teiste riikide koolivõrgustike esindajatega koolitusel Namiibias.

1. juunil 2018. a toimus juba kolmandat korda üle-eestiline maailmahariduse seminar "Haridusuuendused kestlikus arengus". Pildil on peaesineja Elina Lehtomäki, Oulu Ülikooli haridusteaduskonna professor (VISE keskus), kes tegi ettekande ja töötoa teemal "Innovatsioon maailmahariduses". Lisaks tutvuti hariduslike liitreaalsusmängudega iduettevõtja Roksolana Sliusari juhtimisel. Kohal oli 30 osalejat ning koos seminariga tähistasime ka üleilmset kestliku arengu nädalat.

Tamsalu gümnaasiumi inglise keele õpetaja Anne Kraubner ja Tartu Hugo Treffneri gümnaasiumi õpilane Hannabel Aria (pildil) käisid maikuus Vikipeedia konkursi ja maailmapäeva võitjatena auhinnareisil Keenias. Reisi mahtusid huvitavad kohtumised sealsete õpetajate ja õpilastega, Mondo koostööpartnerite ja sõpruskoolidega ning tutvumine Aafrika kultuuri ja loodusega. Oma kogemustest kirjutasid Anne ja Hannabel Õpetajate Lehe [artiklis](#).

Rahvusvahelist koostööd maailmahariduses arendame ka erinevates Erasmus+ projektides osaledes. 2018. aastal sai alguse kolmeaastane koostöö Eesti, Soome ja Sloveenia koolide ja organisatsioonidega selle nimel, et välja töötada kiusamise, diskrimineerimise, vihakõne ja erinevate gruppidevaheliste konfliktide lahendamisele suunatud mudel. Teise projekti fookuses on noorte ning noorsootöötajate teadlikkuse tõstmine globaalse kaubandusega kaasnevatest probleemidest, säästlikust tarbimisest ning selle populariseerimisest ühiskonnas. Koos uuritakse uudseid aktivismivorme ja viiakse ellu kampaaniaid. Hoog sai taas sisse lükatud ka koomiksitate kasutamisele maailmahariduslikus töös – kahe aasta jooksul valmib Eesti, Läti ja Portugali kunstnike töödest keskkonna, võrdõiguslikkuse, tolerantsuse jm teemasid käsitlev koomiksiraamat ja -näitus ning nendega kaasnevad õppematerjalid.

Mondo maailmahariduskeskus on ka jätkuvalt avatud kõigile globaalsetest teemadest huvitatutele. 2018. a populaarseimad **Mondo Akadeemia** sündmused olid Põhja-Korea, Süüria konflikti, rohingjade kriisi, ringmajanduse ja Ghana naiste õiguste teemadel. Lisaks kogus hulgaliselt huvilisi islamiusuliste paastukuud ramadaani tutvustav öhtu.

Jätkame koostööd **ajakirjanikega**. Oleme lõonud käed Balti Filmi- ja Meediakooliga, et kahe järgneva aasta jooksul toetada ajakirjandustudengeid oskuste ja teadmiste omandamisel, mis on vajalikud migratsiooniteemade erapooletuks ja kvaliteetseks kajastamiseks.

UNESCO ühendkoolide võrgustik Eestis

Kevadel valmis Eesti koolidele uus juhendmaterjal [“UNESCO ühendkoolide võrgustiku tutvustus ja juhised Eesti ühendkoolidele”](#), mis kirjeldab võrgustiku uuendatud põhimõtteid ja struktuuri. 2018. aastal kuulus Eesti UNESCO ühendkoolide võrgustikku koos Läänemere Projekti koolidega [45 haridusasutust](#). Ühinenud võrgustik väärtustab lõimingut keskkonna- ja maailmahariduse vahel ning MTÜ Mondo ja Tartu loodusmaja tegevusi pakutakse nüüd suuremale koolide ringile. Aasta jooksul toimus mitmeid erinevaid üritusi, millest suurimad olid rahvusvaheline ÜRO tööprotsessi matke Jüri Gümnaasiumis aprillis ning võrgustiku aastakonverents Ülenurme Gümnaasiumis septembris.

Uued materjalid

Metoodiline juhend [“Õigus olla laps”](#)

Uued filmid - [“Roheline vale”](#) ja [“Rohesõdalased: maailma kõige saastunum jõgi”](#)

Tunnikavad - maailmakool.ee/tunnikavad-susy-luhifilmidele

Töötuba: [“Võrdsem maailm on võimalik!”](#)

ÜRO tööprotsessi matke
tegevustest võttis osa üle
150 NOORE JA ÕPETAJA
Eestist, Lätist, Leedust, Ukrainast,
Ecuadorist ja Türgist

Toimus
5 KOOLITUST,
milles osales
130 HARIDUSTÖÖTAJAT
Eestist, Lätist ja Soomest

Toimusid
ÕPPEREISID 7
ERINEVAS RIIGIS
Gruusias, Keenias, Namiibias,
Saksamaal, Tšehhis, Belgias
ja Soomes

Mondo töötajad,
vabatahtlikud ja eksperdid
andsid aasta jooksul
92 TUNDI
MAAILMAHARIDUSEST
meie keskusel ning Eesti
haridusasutustes

FILME LAENUTATI
221 KORDA
ja Mondo filme on näinud
vähemalt 2735 noort

MAAILMANÄDALATE
KONKURSILE
REGISTREERUS 12 KOOLI

ja veel mitmed teised
haridusasutused viisid sügisel
ellu erinevaid kestliku arengu
ja maailmaharidusega seotud
projekte ja üritusi

Õiglase kaubandus, vastutustundlik tarbimine ja sotsiaalne ettevõtlus

2018. aasta lõpus tegi Mondo [õiglase kaubanduse teadlikkuse uuringu Eesti kooliõpilaste](#) seas. Uuring kinnitab, et noored tunnevad õiglase kaubanduse märgist ja põhimõtteid ning usuvad õiglase kaubanduse süsteemi. Uuringus osales 18 kooli üle Eesti ja andmed põhinevad 1168 õpilase vastustel (vanuses 15–19).

Valmis [õpetajatele mõeldud juhis](#) Make Fruit Fair projekti raames: kuidas toimib õiglase tootmis- ja tarneahel banaani näitel.

Tähistasime juba traditsiooniks saanud õiglase kaubanduse päeva mais ning õiglase kaubanduse nädalat oktoobris.

Lisaks korraldas MTÜ Mondo koos Balti Keskkonnafoorumiga novembris kohalikele omavalitsustele suunatud seminari keskkonnahoidlikest riigihangetest ning koostatud sai vastavasisuline [juhis](#).

2018. aasta aprillis asutati Kestliku Arengu Koalitsioon, mille eesmärk on muuta Eesti heaaluriigiks, kus valitsetakse, toodetakse, tarbitakse ja kujundatakse poliitikaid kestlikkuse põhimõtete alusel. Mondo on koalitsiooni aktiivne liige.

Mondo arengukoostöö ja vabatahtlike tegevuse kaudu toetatud käsitööühistute tooteid turustab Eestis **MTÜ Mondo sotsiaalne ettevõte** Mondo Crafts OÜ. Suvest alates toimetab Mondo Crafts juba kaks osalise koormusega töötajat ning juurde on tulnud entusiastlikke edasimüüjaid peamiselt Lõuna-Eestis. Suurimat ostuhuvi tekitavad endiselt sheavõi ja korvid Ghanast, kokku müüsimise 2018. aastal Eestis 700 korvi. Uue ühistuna on koostööpartneriks tulnud Lugoro Tutte grupp Ugandast, kelle mänguloomadest saab terve eksootilise loomaaia moodustada. Eestis müüakse ühistute tooteid [Mondo veebipoes](#), Telliskivi loomelinnakus asuva Mondo kontori poenurgas ning laatadel üle Eestis. 2018. aasta peamised müügiüritused olid Telliskivi festivalid, Augustiunetus, Mardilaat ja kahepäevane Mondo jõulubasaar.

Yen Pang korvipunujad lasevad oma uues hoones nobedatel näppudel käia, et imeilusad korvid jõuaksid klientideni Eestis, Lätis, Kanadas ja USAs. Foto: Silja Mall

Mondo ühistute turunduskanalid 2018. aastal

Ettevõtte **Fair Tale Ghana** turustab Nongtaaba ühistus toodetud *shea*-võid ja korve USAs ja Amazoni e-poes; www.fairtaleghana.org

Sotsiaalne ettevõtte **Mamaa Trade** alustas *shea*-või turustamist Kanadas 2018. aastal. Tellimusi tehakse Ghana korvidele ja *shea*-võile, Uganda käsitööle ning süüria ja afgaani naiste näputööle; www.mamaa.ca

Kanadasse tellib Ghana korve ka **Nomadic Citizen**; www.nomadiccitizen.com

Läti organisatsioon **Green Liberty** tegi Ghana korvitellimusi algselt Mondo vahendusel, otsetellimustega alustas 2018. aastal

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	982 608	194 750	
Nõuded ja ettemaksed	122 570	274 992	2, 6
Kokku käibevarad	1 105 178	469 742	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	2 500	2 500	
Nõuded ja ettemaksed	2 880	2 880	2
Kokku põhivarad	5 380	5 380	
Kokku varad	1 110 558	475 122	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	22 228	21 970	5
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	986 001	361 682	6
Kokku lühiajalised kohustised	1 008 229	383 652	
Kokku kohustised	1 008 229	383 652	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	91 470	45 946	
Aruandeaasta tulem	10 859	45 524	
Kokku netovara	102 329	91 470	
Kokku kohustised ja netovara	1 110 558	475 122	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	90	75	
Annetused ja toetused	1 038 021	1 008 319	7
Tulu ettevõtlusest	16 704	25 461	8
Kokku tulud	1 054 815	1 033 855	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-970 245	-927 455	9
Jagatud annetused ja toetused	-47 313	-29 973	10
Mitmesugused tegevuskulud	-26 421	-30 968	11
Kokku kulud	-1 043 979	-988 396	
Põhitegevuse tulem	10 836	45 459	
Muud finantstulud ja -kulud	23	65	
Aruandeaasta tulem	10 859	45 524	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2018	2017
Rahavood põhitegevusest		
Liikmetelt laekunud tasud	90	75
Laekunud annetused ja toetused	1 960 127	899 750
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	17 720	26 313
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	-489 973	-543 009
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-379 488	-400 563
Väljamaksed töötajatele	-320 641	-309 155
Laekunud intressid	23	29
Kokku rahavood põhitegevusest	787 858	-326 560
Kokku rahavood	787 858	-326 560
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	194 750	521 310
Raha ja raha ekvivalentide muutus	787 858	-326 560
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	982 608	194 750

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2016	45 946	45 946
Aruandeaasta tulem	45 524	45 524
31.12.2017	91 470	91 470
Aruandeaasta tulem	10 859	10 859
31.12.2018	102 329	102 329

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Mondo on 21.11.2007 Eesti Vabariigis asutatud mittetulundusühing. Käesolev aruanne on koostatud perioodi 01.01.2018-31.12.2018 kohta.

Raamatupidamise aruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna Poolt välja antud juhendid. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes

MTÜ Mondo ei ole koostanud konsolideeritud majandusaasta aruannet, kuna konsolideeritud näitajad ei ületa raamatupidamise seadusega kehtestatud väikese konsolideerimisgrupi tingimusi.

Raha

Raha ja pangakontodena kajastatakse rahalisi vahendeid pangas arvelduskontol.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas toimunud tehingud on esitatud eurodes, kasutades tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga vastava valuuta ametlikku noteeringut. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

2016. aastal asutas MTÜ Mondo tütarettevõtte Mondo Crafts OÜ algkapitaliga 2500 EUR. Investeeritud summa on arvestatud nominaalväärtuses.

Nõuded ja ettemaksed

a) Nõuded liikmetelt saadavate tasude osas

Nõudeid liikmemaksude ja muude liikmetelt saadavate tasude osas kajastatakse lähtudes nende laekumise tõenäosusest. Bilansis kajastatakse üksnes neid nõudeid liikmetelt saadavate tasude osas, mille laekumine on praktiliselt kindel. Ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid bilansis ei kajastata.

b) Nõuded osutatud teenuste eest

Nõudeid müüdud kaupade ja osutatud teenuste eest hinnatakse lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest.

Annetused ja toetused

a) Sihtotstarbelised finantseeringud

Saadud rahadest finantseeritakse finantseerija poolt etteantud projekti või konkreetset tegevust. Saadud rahad võetakse bilanssi kohustusena (ettemaksuna) üles ja tuludesse kantakse samas summas, mis on sama projekti kulud aruandeperoodil või lähtuvalt projekti elluviimise mahust. Finantseeritud tegevuse lõppedes on ühingul reeglina kohustus rahastajale esitada finantsaruanne. Kasutamata jääv sihtfinantseeringu summa reeglina tagastatakse. Juhul kui sihtfinantseeringu raames teostatavad kulutused leiavad aset projekti abikõlblikkuse perioodil ning vastavad abikõlblikkuse reeglitele, kuid nende kulude katteks ei ole rahastajalt veel rahalisi vahendeid laekunud, kajastatakse need projekti kuludena antud perioodil ning kantakse tulusse sama summa ulatuses, lähtudes tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Sama summa ulatuses kajastatakse nõuet rahastaja vastu. Sihtotstarbelised annetused ja toetused (sh mitterahalised annetused ja toetused) kajastatakse lähtudes juhendis RTJ 12 kirjeldatud sihtfinantseerimise arvestuse põhimõtetest (s.o kajastatakse tuluna siis kui annetus/toetus muutub sissenõutavaks ja annetuse/toetusega kaasnevad tingimused on täidetud.

b) Mittesihtotstarbelised tasud ja annetused

"Mittesihtotstarbelised tasud ühingu liikmetelt on liikmemaksud ja asutajaliikmete ühekordsed sissemaksed. Mittesihtotstarbelisi tasusid kajastatakse tuluna perioodis, mille eest need on tasutud. Tasusid ei kajastata tuluna enne, kui laekumine on praktiliselt kindel."

c) MTÜ Mondo on annetuste vahendaja.

Annetusi kajastatakse kui sihtotstarbelisi ja nende üle peetakse eraldi arvestust. Annetusi eraisikutelt ja firmadelt kajastatakse kassapõhiselt ja makseid annetuste saajatele samuti.

Kulud

a) Sihtotstarbeliselt finantseeritavate projektide otsesed kulud

Sihtotstarbeliselt finantseeritavate projektide otsesed kulud on selliste projektidega otseselt seotud kulud, mida finantseeritakse kas sihtotstarbeliselt ühingu liikmetelt saadud tasudega või muude sihtotstarbeliste annetuste ja toetustega.

b) Mitmesugused tegevuskulud

Mitmesugused tegevuskulud on administratiivsetel ja muudel eesmärkidel tehtud tegevuskulud (raamatupidamisteenuste kulud, uuringute ja konsultatsioonide kulud, bürookulud, infotehnoloogia kulud, telekommunikatsioonikulud, lähetused- ja koolituskulud, infoteenuste, avalike suhete ja meediakulud, liitude liikmemaksud, ebatöenäoliste nõuete allahindluskulu jne.)

c) Tööjõukulud

Tööjõukulude kontodele kirjendatakse põhitegevuse tööjõukulud koos maksudega.

d) Muud kulud

Muude kuludena kajastatakse muid ebaregulaarselt tekkivaid kulusid.

Seotud osapooled

MTÜ Mondo juhatuses oli 2018. aastal kolm liiget, 2017. aastal kolm liiget. Kõik juhatuse liikmed on saanud tasu projektides tehtud tööde eest.

Lisaks on makstud juhatuse liikmetele üldjuhtimise eest summas 15198 eurot, millest Riina Kuusik-Rajasaarele on arvestatud summa 4712 EUR (2017 - 7119 eurot) Maari Ross'ile 6888 EUR (2017 - 1232 eurot), Diana Tamm'ile 3598 EUR (2017 - 0 eurot), ja Johanna Helin'ile on arvestatud summa 0 EUR (2017 - 2457 eurot).

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Nõuded ostjate vastu	815	815	
Ostjatelt laekumata arved	815	815	
Muud nõuded	110 433	110 433	
Viitlaekumised	110 433	110 433	
Ettemaksed	14 202	11 322	2 880
Tulevaste perioodide kulud	14 202	11 322	2 880
Kokku nõuded ja ettemaksed	125 450	122 570	2 880
	31.12.2017	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Nõuded ostjate vastu	1 831	1 831	
Ostjatelt laekumata arved	1 831	1 831	
Muud nõuded	273 161	273 161	
Viitlaekumised	273 161	273 161	
Ettemaksed	2 880		2 880
Tulevaste perioodide kulud	2 880		2 880
Kokku nõuded ja ettemaksed	277 872	274 992	2 880

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	3 156	5 184
Sotsiaalmaks	6 511	9 843
Kohustuslik kogumispension	334	592
Töötuskindlustusmaksed	432	681
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	10 433	16 300

Lisa 4 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2018	2017
Kasutusrendikulu	17 280	17 280
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2018	31.12.2017
12 kuu jooksul	17 280	2 880
1-5 aasta jooksul	69 120	17 280

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	9 255	9 255	
Võlad töövõtjatele	94	94	
Maksuvõlad	10 433	10 433	3
Muud võlad	2 196	2 196	
Muud viitvõlad	2 196	2 196	
ostjate ettemaksed	250	250	
Kokku võlad ja ettemaksed	22 228	22 228	
	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 955	1 955	
Võlad töövõtjatele	1 100	1 100	
Maksuvõlad	16 300	16 300	3
Muud võlad	2 615	2 615	
Muud viitvõlad	2 615	2 615	
Kokku võlad ja ettemaksed	21 970	21 970	

Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2016	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2017
Sihthantseerimine tegevuskuludeks					
Sihotstarbelised annetused	29 340	63 348	0	-34 598	58 090
AFGA-P2 Afganistani päästeteenistuse instruktorite koolitus	-963	963	0	0	0
AFR3 Jätkusuutliku toimetuleku nimel: jätkuprojekt naistevõtluse edendamiseks Mondo sihtriikides Aafrikas	0	46 751	0	-33 331	13 420
BC17 Do you believe in trolls? Improving critical media literacy in Ida-Virumaa region	0	0	0	-268	-268
BCN Human Rights Month	807	0	0	-807	
CIV meediaharidusprojekt Better News Media	34 796	0	0	-64 832	-30 036
SUDHAV Sustainable Development through Humanitarian Aid Volunteers	0	0	0	-2 293	-2 293
EU-VOL Euroopa Liidu humanitaarabi jätkusuutliku arengu tegevusprogramm	9 248	27 869	0	-36 766	351
EU-VOL2 Reinforcement and Sustainability in Humanitarian Volunteering management	0	54 905	0	-26 124	28 781
FT18 Campaign and retailer activities supporting Fairtrade in Estonia. Maintenance and development of website fairtrade.ee	0	11 500	0	0	11 500
FSB Boost for sustainable European supermarket store-brands as a key driver for the EYD 2015 and beyond	9 836	23 922	0	-48 203	-14 445
HM15 Pipa Erasmus +	1 398	0	0	-1 398	0
HM16 UNESCO koolide võrgustiku arendamine	15 000	0	0	-14 733	267
HUMV17 MTÜ Mondo humanitaarabivõimekuse parandamine haridusklastis ja ettevõtete kaasamine annetuse kogumisel	0	26 957	0	-24 621	2 336
KINNO AKÜ "Kae kinno"	0	3 000	0	-791	2 209
KÜSK17 Mondo Maailmahariduskeskuse võimekuse arendamine ning Mondo Akadeemia loomine	0	11 098	0	-8 349	2 749
M4D Meedia arengu heaks	15 860	119 850	0	-186 862	-51 152
MFF Make Fruit Fair; troopiliste puuviljade tarneahela kampaania	-4 291	15 636	0	-11 345	0
MHK-6 Pagulas- ja rändeteema kajastamine Eesti koolides	9 450	3 657	0	-13 107	
MHK-7 Digitaalsed õpimärgid ja õiglasem maailmamajandus - maailmahariduse tõhustamine Eesti koolides	0	47 155	0	-28 657	18 498
MHT Arengukoostöö teadlikkuse tõstmine noorte ja arvamusiühenduste hulgas	13 346	6 864	0	-20 210	0
SLO15 Active Citizenship with global dimension	-3 484	3 878	0	-394	0
SPN Student Project Network	-973	0	0	-2 462	-3 435
SSEDAS Social & Solidarity Economy as Development Approach for Sustainability	2 726	16 228	0	-22 974	-4 020
SÜR16 Süüria põgenike toetamine Jordaanias, Türgis ja Liibanonis	52 186	88 175	0	-119 040	21 321
Tagastusnõuded	-31	7 999	0	-8 011	-43
UKR16 Ukraina kodanikuühenduste võimekuse tõst	16 695	60 000	0	-90 764	-14 069
Ukraina sisepõgenike ja konfliktis kannatanute olukorra leevendamine	11 763	50 000	0	-61 885	-122
UN17 UNESCO ühendkoolide võrgustiku tegevuse koordineerimine	3 000	6 000	0	-8 705	295
VIS17 Erasmus +	0	42 880	0	-31 049	11 831
VOL-3 Vabatahtlikud Aafrikasse ja Aasiasse	6 586	2 619	0	-9 204	1
VOL-4 Vabatahtlikud Aafrikasse ja Aasiasse - Eesti ekspertide panus arengukoostöös 2017-2018	0	34 942	0	-29 143	5 799
AFGA-5 Sünnitusabi kvaliteedi ja kättesaadavuse ning tüdrukute hariduse parandamine Põhja- ja Ida-Afganistanis	0	59 240	0	-37 844	21 396
PEACE Peace Education Winter School	0	9 564	0	0	9 564
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	222 295	845 000	0	-978 770	88 525
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	222 295	845 000	0	-978 770	88 525

--

	31.12.2017	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2018
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Sihtotstarbelised annetused (Targeted donations not based on projects)	58 090	20 629	0	-45 824	32 895
AFGA-5 Sünnitusabi kvaliteedi ja kättesaadavuse ning tüdrukute hariduse parandamine Põhja- ja Ida-Afganistanis	21 396	58 826	0	-80 222	0
AFGA-6 Mondo jätkuprojekt naiste ja tüdrukute tervisehariduse edendamiseks Põhja- ja Ida-Afganistanis 106-2018-A	0	45 435	0	0	45 435
AFR3 Jätkusuutliku toimetuleku nimel: jätkuprojekt naistevõitluse edendamiseks Mondo sihtriikides Aafrikas	13 420	37 402	0	-56 439	-5 617
BC17 Do you believe in trolls? Improving critical media literacy in Ida-Virumaa region	-268	4 600	0	-2 947	1 385
CIV meediaharidusprojekt Better News Media	-30 036	80 349	0	-50 313	0
EDUCOM Project	0	0	0	-393	-393
ERR	0	2 200	0	-1 004	1 196
SUDHAV Sustainable Development through Humanitarian Aid Volunteers	-2 293	123 425	0	-141 249	-20 117
EU-VOL Euroopa Liidu humanitaarabi jätkusuutliku arengu tegevusprogramm	351	1 602	0	-14 910	-12 957
EU-VOL2 Reinforcement and Sustainability in Humanitarian Volunteering management	28 781	722	0	-58 234	-28 731
FSB Boost for sustainable European supermarket store-brands as a key driver for the EYD 2015 and beyond	-14 445	14 445	0	0	0
FT19 Campaign and retailer activities supporting Fairtrade in Estonia. Maintenance and development of website fairtrade.ee	11 500	0	0	-11 203	297
FTY Project	0	7 375	0	-938	6 437
HM16 UNESCO koolide võrgustiku arendamine	267	0	0	0	267
HM18 UNESCO koolide võrgustiku arendamine		13 000	0	-12 985	15
HUMV17 MTÜ Mondo humanitaarabivõimekuse parandamine haridusklastis ja ettevõtete kaasamine annetuse kogumisel	2 336	2 967	0	-5 303	0
HUMV18 Projekti „MTÜ Mondo digitaalse haridusprogrammi pilootprojekt Ugandas“ (projekti nr 46-2018-H)	0	26 947	0	-18 369	8 578
HVA Project „Humanitarian Volunteers in Action: Challenges and Opportunities	0	21 354	0	-3 716	17 638
KAE kommunikatsioon - MTÜ Mondo kestliku arengu teemalise teavitus töö tugevdamine Eestis 159-2018-A	0	18 034	0	0	18 034
KINNO AKÜ "Kae kinno"	2 209	-97	0	-2 112	0
KÜSK17 Mondo Maailmahariduskeskuse võimekuse arendamine ning Mondo Akadeemia loomine	2 749	779	0	-3 528	0
M4D Meedia arengu heaks	-51 152	51 152	0	0	0
MHK-7 Digitaalsed õpimärgid ja õiglasem maailmajandus - maailmahariduse tõhustamine Eesti koolides	18 498	5 230	0	-23 728	0
MHK8 Projekti „Laste ja naiste õigused maailmas inimeste lugude kaudu“ (projekti nr. 3-2018-A)	0	58 360	0	-30 805	27 555
PEACE Peace Education Winter School	9 564	540	0	-10 574	-470
NCM18 Project	0	8 488	0	-8 994	-506
OSCE	0	2 100	0	-1 869	231
PBL People between the lines: Building skills for quality migration coverage	0	47 016	0	-9 748	37 268
SAFER Project	0	0	0	-663	-663
SPN Student Project Network	-3 435	3 435	0	0	0
SSEDAS Social & Solidarity Economy as Development Approach for Sustainability SSEDAS)	-4 020	3 912	0	-3 293	-3 401
SUDHAV2 Project „Sustainable Development through Humanitarian Aid Volunteers 2“	0	289 836	0	-10 406	279 430
SÜR16 Süüria põgenike toetamine Jordaania, Türgis ja Liibanonis	21 321	0	0	-44 891	-23 570
SÜR18 Projekti „Haridus ja psühhosotsiaalne tugi Süüria pagulastele Jordaania, Türgis ja Liibanonis“ (projekti nr. 54-2018-H)	0	166 323	0	-173 350	-7 027
Tagasi- Tagastusnõuded	-43	4 906	0	-4 260	603
UKR16 Ukraina kodanikuühenduste võimekuse tõst	-14 069	64 332	0	-53 259	-2 996
UKR18 Projekti nr. 77-2018-A „Mondo Ida-Ukraina kriisipiirkonna haridusprogrammi tegevuste toetamine“	0	55 000	0	-20 963	34 037
UKRAINA „Ukraina sisepõgenike ja konfliktis kannatanute olukorra leevendamine	-122	60 000	0	-59 966	-88
UN17 UNESCO ühendkoolide võrgustiku tegevuse koordineerimine	295	6 000	0	-6 295	0
UNKÖRG	0	0	0	-242	-242
VIS17 Erasmus +	11 831	0	0	-10 016	1 815
VOL-4 Vabatahtlikud Aafrikasse ja Aasiasse - Eesti ekspertide panus arengukoostöö 2017-2018	5 799	3 833	0	-9 632	0
VOL5 „Vabatahtlikud Myanmaris - Eesti ekspertide panus arengukoostöös 2018-2019“ (projekti nr 15-2018-A)		26 238	0	-14 626	11 612
VOL-3 Vabatahtlikud Aafrikasse ja Aasiasse	1	0	0	-1	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	88 525	1 336 695		-1 007 270	417 950
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	88 525	1 336 695		-1 007 270	417 950

MTU Mondo oli juhtpartner projektis "Meedia arengu heaks", mille raames oli 2017. aasta lõpuks kohustusi 153 279 euro väärtuses. Seda pole võrdlusperioodi ülalolevasse tabelisse arvestatud, kuna tegu ei ole Mondo sissetulekuga.

MTU Mondo on juhtpartner projektis "Sustainable Development through Humanitarian Aid Volunteers 2", mille raames on 2018. aasta lõpuks kohustusi 461273 euro väärtuses (2017 0 euro). Seda pole ülalolevasse tabelisse arvestatud, kuna tegu ei ole Mondo sissetulekutega.

Selles tabelis ei kajastu halduskulude katteks saadud ja saada olevad eraldised neljast Euroopa Komisjoni projektist ("CIV meediaharidusprojekt Better News Media", "M4D Meedia arengu heaks", "FSB Boost for sustainable European supermarket store-brands as a key driver for the EYD 2015 and beyond" ja "EU-VOL Euroopa Liidu humanitaarabi jätkusuutliku arengu tegevusprogramm") ja Mondole tehtud suunamata annetused. Kogusummas 30 751 EUR.

Lisa 7 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2018	2017
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	982 492	944 175
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	9 707	29 549
Annetused	45 822	34 595
Kokku annetused ja toetused	1 038 021	1 008 319

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2018	2017
Rahaline annetus	55 529	64 144
Kokku annetused ja toetused	55 529	64 144

Eesti riik toetas Mondot 2018. aastal 20 rahastusega (2017. aastal 17 rahastusega.) Mondo rahastus 2018 - Eesti riik: € 695153 (2017 - €536186) (Euroopa Komisjon: € 249044 (2017 - €389407) Annetused: €55532 (2017 - €64144) Muu: €38293 (2017 - €18582)

Lisa 8 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2018	2017
tulu kauba müügist	5 969	15 891
tulu teenuste müügist	10 735	9 570
Kokku tulu ettevõtlusest	16 704	25 461

Lisa 9 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Üür ja rent	13 866	9 809	
Mitmesugused bürookulud	26 952	41 613	
Lähetuskulud	66 856	106 730	
Tööjõukulud	313 768	325 053	12
Projektide kulud	161 993	167 486	
Ostetud teenused	77 380	50 268	
Panga teenustasud	1 105	1 028	
Partneritele lepingu alusel edastatud rahad	307 775	220 025	
Kogutud omafinantseering	550	5 330	
Muud	0	113	
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	970 245	927 455	

Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2018	2017
Afganistan - Tarkusefondi annetused Afghanistanis	2 990	0
Birma - Tarkusefondi annetused Birmasse	2 700	2 500
Ghana - Naistefondi Annetused Ghanasse	3 119	0
Ghana - Tarkusefondi annetused Ghanasse	8 475	8 915
Keenia - Tarkusefondi annetused Keeniasse	15 950	9 350
Süüria - Jagatud annetused Süüria pagulastele	10 051	5 550
Uganda - Tarkusefondi Annetused Ugandasse	735	495
Ukraina - Jagatud annetused Ukrainas	2 570	0
Üldkulud annetused	723	3 163
Kokku jagatud annetused ja toetused	47 313	29 973

Ukraina suunal kasutatud annetused ei sisalda 400 EUR väärtuses omafinantseeringut. See summa on kajastatud 9. lisas.

Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2018	2017
Üür ja rent	11 025	14 865
Mitmesugused bürookulud	4 028	4 378
Lähetuskulud	393	5
Koolituskulud	40	817
Kulud kaupadele	4 386	7 039
Panga teenustasud	877	512
Muud	5 672	3 352
Kokku mitmesugused tegevuskulud	26 421	30 968

Lisa 12 Tööjõukulud

(eurodes)

	2018	2017
Palgakulu	235 158	243 472
Sotsiaalmaksud	79 710	81 981
Puhkusereserv	-1 100	-400
Kokku tööjõukulud	313 768	325 053
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	14	21

keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa

Tööleping: 9 (2017: 14)

Töövõtuleping: 2 (2017:4)

Juhatuse liikme leping ja tööleping: 3 (2017: 3)

Lisa 13 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2018	31.12.2017
Füüsilisest isikust liikmete arv	7	9

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

2018	Ostud	Müügid
Tütarettevõtjad	1 049	0
2017	Ostud	Müügid
Tütarettevõtjad	3 690	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2018	2017
Arvestatud tasu	57 570	53 562

MTÜ Mondo juhatuses oli 2018. aastal kolm liiget, 2017. aastal kolm liiget. Kõik juhatuse liikmed on saanud tasu projektides tehtud tööde eest. Lisaks on makstud juhatuse liikmetele üldjuhtimise eest summas 15198 eurot, millest Riina Kuusik-Rajasaarele on arvestatud summa 4712 EUR (2017 - 7119 eurot) Maari Ross'ile 6888 EUR (2017 - 1232 eurot) ja Diana Tamm'ile 3598 EUR (2017 - 0 eurot), ja Johanna Helin'ile on arvestatud summa 0 EUR (2017 - 2457 eurot).

MTÜ Mondo Nõukogu liikmete tehtud annetused MTÜ Mondole on 55 eurot 2018 aastal (2017 - 605)

Lisa 14 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Mondo MTÜ allkirjastas järgnevad lepingud aastal 2019 (17.06.2019 seisuga)

- 1) Välisministeerium - Humanitaarabivabatahtlike lähetamine: väljakutsed ja võimalused. HVA projekti kaasrahastus eelarve 13189 EUR
- 2) Välisministeerium - Inimesed ridade vahel: oskuste arendamine migratsiooniteemade kvaliteetseks kajastamiseks. PBL projekti kaasrahastus eelarve 14690,10 EUR
- 3) Välisministeerium - Eesti esindamine rahvusvahelises UNESCO ühendkoolide võrgustikus; Eesti UNESCO ühendkoolide võrgustiku töhus koordineerimine; keskkoolinoortele mõeldud ÜRO matke programmi korraldamine riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil (VM19) 10 000 EUR
- 4) Haridus- ja Teadusministeerium - MTÜ Mondo tegevustoetus (HM19) 20 000 EUR
- 5) KÜSK - MTÜ Mondo humanitaarabikoolituste äriplaani koostamine (KÜSK19) 4000 EUR
- 6) Euroopa Komisjon - Bridge 47 Subgrant (B47) 4512.5 EUR

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 17.06.2019

MTÜ Mondo (registrikood: 80260583) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
RIINA KUUSIK-RAJASAAR	Juhatuse liige	17.06.2019
MAARI ROSS	Juhatuse liige	17.06.2019
DIANA TAMM	Juhatuse liige	17.06.2019

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

MTÜ Mondo üldkoosolekule

Arvamus

Oleme auditeerinud MTÜ Mondo (ühing) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2018 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ühingu finantsseisundit seisuga 31.12.2018 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ühingust sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusale.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ühingu suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ühingu likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ühingu raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusale. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusale avaldamiseks ühingu sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust ühingu suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ühingu suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/
Mart Nõmper
Vandeauditori number 499

/digitaalselt allkirjastatud/
Erika Tikenberg
Vandeauditori number 189

Rödl & Partner Audit Osahing
Audiitorettevõtja tegevusloa number 2
Tartu mnt 13, Tallinn, Harju maakond, 10145
17.06.2019

Audiitorite digitaalallkirjad

MTÜ Mondo (registrikood: 80260583) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MART NÖMPER	Vandeaudiitor	17.06.2019
ERIKA TIKENBERG	Vandeaudiitor	17.06.2019

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muude mujal liigitamata organisatsioonide tegevus	94999	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
E-posti aadress	mondo@mondo.org.ee
Veebilehe aadress	www.mondo.org.ee